

Eindejaarsactualiteiten 2011

*fiscale
juridische
financiële
advieszaken*

Loon- en inkomstenbelasting

Update laatste wijzigingen in de werkkostenregeling	3
De werkplek.....	3
Computers.....	3
Telefoons en andere communicatiemiddelen.....	3
Consumpties.....	4
Maaltijden.....	4
Kleine geschenken.....	4
Het personeelsfeest.....	4
Enkele wijzigingen in de loonheffing uit de Belastingplannen 2012	5
Afschaffing spaarloon.....	5
Afschaffing levensloopregeling niet voor iedereen.....	5
Invoering van het vitaliteitssparen.....	5
Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto.....	5
Wijzigingen voor bijtelling (zeer) zuinige auto's van de zaak.....	6
Ga in zee met een gecertificeerd en binnenkort geregistreerd uitzendbureau!	6
Enkele aandachtspunten in de inkomstenbelasting bij de jaarovergang	6
Bent u al fiscaal partner voor de inkomstenbelasting?.....	6
Zelfstandigenaftrek wordt vaste basisaftrek.....	7
Invoering Research- en Development aftrek.....	7
Wijzigingen in de kindregelingen.....	7

Schenken en erven

Enkele aandachtspunten in de schenk- en erfbelasting bij de jaarovergang	7
Bespaar erfbelasting via schenking aan uw kinderen.....	7
Eenmalig vrijgesteld schenken aan uw kinderen.....	7
Bent u al fiscaal partner voor de schenk- en erfbelasting?.....	8
Toch overgangsregeling voor oude overdrachten van bloot eigendom ouderlijke woning.....	8

Omzetbelasting

Enkele wijzigingen in de BTW	8
Privégebruik auto van de zaak in de BTW.....	8
Aanpassing BTW-tarief voor levende dieren.....	9
Nieuwe reisbureauregeling.....	9
Andere BTW-actualiteiten en actiepunten bij de jaarovergang	9
Formalisering suppletieaangifte.....	9
Nog steeds geen register voor (para)medici.....	10
Herrekening en herziening van voorbelasting.....	10
BUA-correctie voor personeelsvoorzieningen.....	10
Overgangsregeling of niet voor de correctie privégebruik van bedrijfsvermogen.....	10

Pensioen en lijfrente

Voorgestelde maatregelen in het kader van het Pensioenakkoord	11
Maatregelen in de AOW.....	11
Fiscale ondersteuning pensioenopbouw.....	11
Lijfrenteopbouw in de jaarruimte.....	11
Pensioenopbouw in de oudedagsreserve.....	11

Enkele pensioenactualiteiten en actiepunten bij de jaarovergang	11
Meer mogelijkheden voor werken naast uw vroegpensioen.....	11
Uitbreiding vrijwillige voortzetting pensioenopbouw.....	12
Betaal uw aftrekbare lijfrentepremie al in 2011.....	12

Sociale zekerheid en arbeidsrecht

Stimulering van langer doorwerken	12
Invoering van werk- en mobiliteitsbonussen en loopbaanfaciliteiten.....	12
Overbruggingsuitkering voor oudere werknemers.....	12
Bereid u voor op de nieuwe vakantiewetgeving	13

Civiel recht

Overige zaken in het familierecht en het ondernemingsrecht	13
Inwerkingtreding wijzigingen wettelijke gemeenschap van goederen.....	13
Reparatiewet aanpassing wettelijke gemeenschap van goederen.....	13
Update voortgang wetsvoorstellen BV-recht.....	13

In deze digitale Eindejaarsactualiteiten is de stand van zaken in wet- en regelgeving tot 14 november 2011 verwerkt. Hoewel ten aanzien van de inhoud de uiterste zorg is nagestreefd, kan niet volledig worden ingestaan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden. Deswege wordt geen aansprakelijkheid aanvaard.

Loon- en inkomstenbelasting

Update laatste wijzigingen in de werkkostenregeling

Net als vorig jaar heeft u ook dit jaar de *keuze* om vanaf volgend jaar van de ‘oude’ regeling van vergoedingen en verstrekkingen over te gaan op de werkkostenregeling. U bent immers pas in 2014 *verplicht* de werkkostenregeling toe te passen. Hierna hebben we voor de meest voorkomende vergoedingen en verstrekkingen een update gemaakt, waarin de laatste wijzigingen en/of correcties zijn verwerkt.

De werkplek

Enkele voorzieningen op de werkplek worden onder de werkkostenregeling op nihil gewaardeerd. Dit betekent dat deze voorzieningen onbelast zijn. Het begrip ‘werkplek’ wordt gedefinieerd als ‘iedere plek die in verband met de arbeid wordt gebruikt en waarvoor de werkgever op grond van de Arbeidsomstandighedenwet verantwoordelijk is’. Dat is dus niet alleen het bedrijf of het kantoor waar de werknemer werkt, maar ook de vergaderzalen en de kantine en ook de parkeerplaats die bij uw kantoor of bedrijf hoort. Bovendien valt hieronder bijvoorbeeld ook de cabine van de vrachtwagen of de auto van de zaak waarin uw werknemer rijdt of de bouwplaats waar hij/zij werkt.

De werkruimte in de woning

Expliciet is bepaald dat een werkruimte in de woning van de werknemer *niet* als werkplek kwalificeert. Dit heeft vooral grote gevolgen voor de thuiswerker die niet elders een werkplek heeft. Dat geldt dus bijvoorbeeld ook voor de directeur-groootaandeelhouder (werknemer van zijn/haar BV) die zijn onderneming uitsluitend in en vanuit zijn/haar woning drijft.

Ondanks deze expliciete bepaling heeft de Belastingdienst inmiddels toch een ruimer standpunt hierover ingenomen, namelijk dat als een werkruimte thuis een zelfstandige ruimte is, deze dan wel kwalificeert als werkplek. Daarvoor worden dezelfde criteria gehanteerd als die gelden onder de ‘oude’ regeling van vergoedingen en verstrekkingen, namelijk dat de werkruimte zou kunnen worden verhuurd, omdat de ruimte een eigen ingang en eigen sanitair heeft. Er worden echter geen eisen gesteld aan het inkomen dat u in en/of vanuit die werkruimte moet genereren. Niet veel werknemers hebben baat bij dit ruimere standpunt, omdat de meeste werkruimtes thuis niet aan dit criterium voldoen.

Computers

Van een aantal voorzieningen die geheel of gedeeltelijk op de *werkplek* worden ge- of verbruikt en waarvan het niet gebruikelijk is dat deze elders worden ge- of verbruikt, is de waarde op nihil gesteld. Dat geldt bijvoorbeeld voor de vaste computer (desktop) op de werkplek. Als u aan uw werknemers niet een vaste computer maar bijvoorbeeld een laptop, tabletcomputer of notebook (hierna: laptop) *ter beschikking stelt*, die geheel of gedeeltelijk op de werkplek wordt gebruikt, dan mag u deze ook op nihil waarderen als uw werknemer de laptop etc. voor 90% of meer zakelijk gebruikt. Dat geldt dus alleen als u de laptop *ter beschikking stelt* aan uw werknemer. De laptop blijft dan dus uw eigendom en moet, bijvoorbeeld bij het einde van de dienstbetrekking, weer aan u worden teruggegeven.

Gebruikt de werknemer de laptop etc. voor minder dan 90% zakelijk, dan is de factuurwaarde (inclusief BTW) of de waarde in het economisch verkeer als u geen factuur (meer) heeft, belast loon van de werknemer, tenzij u kiest voor onderbrenging in de forfaitaire ruimte. Als u aan uw werknemer een computer of laptop *verstrekt*, dan wordt uw werknemer in tegenstelling tot de terbeschikkingstelling, daarvan eigenaar. In dat geval is de factuurwaarde (inclusief BTW) als loon bij de werknemer belast of anders de waarde in het economische verkeer als u geen factuur (meer) heeft, tenzij er nog voldoende forfaitaire ruimte is en u ervoor kiest om het loonbestanddeel hierin onder te brengen. Als uw werknemer zelf de computer of laptop heeft gekocht en u geeft hem/haar daarvoor een *vergoeding*, dan is die vergoeding belast loon, tenzij u voor onderbrenging in de forfaitaire ruimte kiest.

Als uw werknemer de vaste computer of laptop uitsluitend in een werkruimte thuis gebruikt, dan geldt de nihilwaardering alleen als de werkruimte als werkplek kan worden aangemerkt (zie hiervoor).

Telefoons en andere communicatiemiddelen

Eenzelfde onderscheid als bij de computer wordt ook gemaakt bij de telefoon en andere communicatiemiddelen. De vaste telefoon op de werkplek van uw werknemer waardeert u op nihil. Ook de *terbeschikkingstelling* van een mobiele telefoon kunt u op nihil waarderen, mits deze geheel of gedeeltelijk op de werkplek wordt gebruikt én voor meer dan 10% zakelijk. Ook smartphones, zoals een BlackBerry of iPhone vallen hieronder. Deze toestellen kwalificeren als communicatiemiddelen als het beeldscherm een diagonaal heeft van niet meer dan 7 inch (17,78 cm). Het beeldscherm en de invoermogelijkheden zijn bij

deze apparaten te beperkt voor langdurig gebruik als computer. U heeft wel de mogelijkheid om aannemelijk te maken dat een bepaald toestel met een groter beeldscherm toch een communicatiemiddel is. Als uw werknemer de mobiele telefoon e.d. voor 10% of minder zakelijk gebruikt, is de factuurwaarde (inclusief BTW) of de waarde in het economisch verkeer als u geen factuur (meer) heeft, belast loon, tenzij u kiest voor onderbrenging in de forfaitaire ruimte.

Gebruikt uw werknemer een eigen mobiele telefoon e.d., dan kunt u onbelast een telefoonabonnement ter beschikking stellen bij een zakelijk gebruik van meer dan 10%. Een *verstrekking* van of een *vergoeding* voor een telefoon of een telefoonabonnement is bij de werknemer belast loon, tenzij u kiest voor onderbrenging in de forfaitaire ruimte.

Let op!

Bij een werkruimte thuis geldt de nihilwaardering uitsluitend als de werkruimte als werkplek kan worden aangemerkt (zie hiervoor).

Consumpties

Consumpties die uw werknemer tijdens werktijd geheel of gedeeltelijk op de werkplek nuttigt en die geen deel uitmaken van een maaltijd, waardeert u ook op nihil. U moet hierbij denken aan koffie, thee, een gebakje of de vrijdagmiddagborrel op kantoor. Ook een receptie in de bedrijfskantine, waarbij alleen hapjes en drankjes worden geserveerd, kan hieronder vallen. De gezamenlijke weekafsluiting met een biertje in de kroeg om de hoek, valt hier bijvoorbeeld weer niet onder.

Maaltijden

De maaltijden met een zakelijk belang van minder dan 10% die uw werknemer op de werkplek (inclusief de bedrijfskantine) nuttigt, mag u weliswaar niet op nihil waarderen, maar wel tegen een lagere waardering dan de waarde in het economisch verkeer, namelijk op € 2,90 per maaltijd. Als de werknemer een eigen bijdrage betaalt, dan komt die hierop in mindering. De regeling geldt voor alle soorten maaltijden: ontbijt, lunch, brunch, diner, koud of warm. U moet de maaltijden tegen de forfaitaire besparingswaarde van € 2,90 (minus een eventuele eigen bijdrage) per maaltijd in de forfaitaire ruimte onderbrengen.

Maaltijden met een zakelijk belang van meer dan 10% zijn gericht vrijgesteld.

Maaltijden die uw werknemer nuttigt ingeval van overwerk, op koopavonden, ondanks dat dit op de werkplek plaatsvindt, of tijdens dienstreizen en dergelijke hebben een zakelijk belang van meer dan 10%. Dan geldt de gerichte vrijstelling. De waarde van deze maaltijden telt dus ook niet mee voor de forfaitaire ruimte.

Kleine geschenken

U heeft misschien ook de gewoonte om uw werknemer bij een speciale gelegenheid een klein geschenk te geven, bijvoorbeeld een fruitmand bij ziekte of een bos bloemen bij in- of uitdiensttreding, een jubileum of een verjaardag. Het is niet altijd even duidelijk of het geschenk tot het loon van de werknemer behoort. Daarom is hiervoor een praktische regeling getroffen. De Belastingdienst neemt aan dat bij gelegenheden waar ook anderen dan de werkgever een attentie zouden geven, in ieder geval geen sprake is van loon als het geen geld of waardebonnen betreft en de factuurwaarde (inclusief BTW) niet hoger is dan € 25.

Het personeelsfeest

Een personeelsfeest is tegen factuurwaarde (inclusief BTW) loon voor de werknemer maar kunt u onder de werkkostenregeling aanwijzen als eindheffingsbestanddeel. Zolang er voldoende forfaitaire ruimte is, blijft het feest onbelast. Bij een tekort aan forfaitaire ruimte moet u 80% eindheffing afdragen. Dan wordt het al snel een duur feestje. Als u kiest voor de ‘oude’ regeling van vergoedingen en verstrekkingen, dan geldt weliswaar de oude vrijstelling nog slechts tot een maximum van € 454 per jaar en per werknemer, maar u bent waarschijnlijk al gauw beter af dan onder de werkkostenregeling. U moet wel aan de overige voorwaarden voldoen. Wij informeren u graag.

Als de kosten meer bedragen dan € 454, moet u over het meerdere loonheffingen inhouden bij de werknemer of de loonheffingen voor uw rekening nemen en bruteren. U mag ook eindheffing toepassen over het deel dat meer is dan € 454, maar tot maximaal € 200 per maand per werknemer. Over deze € 200 hoeft u geen premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (ZVW) te berekenen. Een personeelsfeest op de werkplek wordt overigens op nihil gewaardeerd en blijft dus onbelast.

Een goed alternatief: het personeelsfonds

Na 2013 kunt u niet meer kiezen voor de ‘oude’ regeling van vergoedingen en verstrekkingen. U kunt dan echter nog wel gebruikmaken van de fondsenvrijstelling, want die blijft ook na 2013 bestaan.

Deze vrijstelling kunt u met name benutten als de vrije ruimte in de werkkostenregeling blijkt te zijn opgebruikt. De fondsenvrijstelling kunt u onder voorwaarden ook voor een personeelsfeest gebruiken.

Enkele wijzigingen in de loonheffing uit de Belastingplannen 2012

Afschaffing spaarloon

De spaarloonregeling wordt per 1 januari 2012 afgeschaft. Dit betekent dat u dan geen geld meer kunt inleggen op de spaarloonregeling. Er is wel voorzien in een overgangsregeling. Die houdt in dat u vanaf 1 januari 2012 de mogelijkheid heeft om uw spaarsaldo zonder belastingheffing op te nemen. Let wel, als u eind 2012 het saldo nog niet heeft besteed, dan valt het saldo op 1 januari 2013 wel in de heffing van box 3. Het is ook mogelijk dat u het spaarsaldo al dan niet gedeeltelijk laat staan. Als u zich dan houdt aan de voorwaarden van de spaarloonregeling, dan blijft de vrijstelling in box 3 in zoverre gelden. In dat geval valt het tegoed jaarlijks gedeeltelijk vrij.

Tip:

Werknemers die nog niet deelnemen, kunnen eenvoudig een voordeeltje behalen door alsnog in 2011 in te stappen in een bestaande regeling of een eventueel nog door hun werkgever aan te bieden spaarloonregeling. Werknemers moeten dan nog wel een spaarloonrekening bij een bank openen, waarop het spaarloon kan worden gestort. Het is ook mogelijk om het spaarloon op een rekening van de werkgever te storten. De werkgever hoeft slechts op een voor de Belastingdienst controleerbare wijze te administreren welke bedragen door de werknemers zijn gestort. Als de werknemers het maximum spaarloonbedrag van € 613 hebben gestort, dan kunnen zij dat in 2012 belastingvrij weer opnemen. Afhankelijk van het belastingtarief besparen zij dan ongeveer € 200 à € 300. De werkgever moet wel 25% eindheffing betalen over de inleg van de werknemer!

Afschaffing levensloopregeling niet voor iedereen

De levensloopregeling wordt ook op 1 januari 2012 afgeschaft. Er is echter een overgangsregeling getroffen, waardoor de regeling blijft openstaan voor deelnemers met een levenslooptegoed van € 3.000 of meer op 31 december 2011. Vanaf 2012 wordt echter geen levensloopverlofkorting (in 2011: € 201) meer opgebouwd. Tot die tijd opgebouwde rechten op de levensloopverlofkorting kunnen worden verzilverd bij opname van het tegoed of bij omzetting van de levensloopregeling in het vitaliteitssparen (zie hierna). Deelnemers die op 31 december 2011 minder dan € 3.000 levenslooptegoed hebben, kunnen het tegoed in 2012 of 2013 (belast) opnemen voor verlof. Zij kunnen niet meer bijstorten. Alle deelnemers kunnen in 2013 hun levenslooptegoed zonder belastingheffing omzetten in het nieuwe vitaliteitssparen, ook als het tegoed meer bedraagt dan het maximum voor vitaliteitssparen van € 20.000. Bij deelnemers met een levenslooptegoed lager dan € 3.000 die hun tegoed niet in 2013 omzetten, wordt het tegoed op 31 december 2013 in één keer belast. Vanaf 2014 kan het levenslooptegoed ook nog worden omgezet naar vitaliteitssparen maar dan wordt vanaf een bedrag van € 20.000 wel belasting geheven. Het is niet mogelijk om zowel aan de levensloopregeling als aan het vitaliteitssparen deel te nemen.

Tip

Werknemers die minder dan € 3.000 op hun levenslooptegoed hebben staan, maar ook na 2011 nog aan deze regeling willen deelnemen, moeten dus zorgen vóór het eind van het jaar voldoende bij te storten.

Invoering van het vitaliteitssparen

Vanaf 1 januari 2013 vervangt het vitaliteitssparen de huidige spaarloon- en levensloopregelingen. Deze regeling biedt werknemers, ondernemers en resultaatgenieters de mogelijkheid om fiscaalvriendelijk te sparen. De inleg is aftrekbaar in box 1 en het spaarsaldo niet belast in box 3. Belastingheffing vindt pas plaats bij opname van het spaartegoed. De maximale inleg bedraagt € 5.000 per jaar en het spaartegoed mag maximaal € 20.000 bedragen. U kunt zelf bepalen waarvoor u het saldo opneemt, dus opname voor eerder stoppen met werken is ook mogelijk. Daarbij geldt wel de beperking dat als u op 1 januari van enig jaar 62 jaar of ouder bent, de jaarlijkse opname niet meer dan € 10.000 mag bedragen. Als u meer opneemt, dan is de opname plus het resterende vitaliteitstegoed belast met inkomstenbelasting en wordt hierover bovendien 20% revisierente berekend.

Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto

Naast de 'verklaring geen privégebruik' komt er voor werknemers en ondernemers per 1 januari 2012 ook een 'verklaring uitsluitend zakelijk gebruik' voor bestelauto's. De werknemer hoeft in dat geval ter

voorkoming van een bijtelling wegens privégebruik geen rittenregistratie bij te houden. De ‘verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto’ werkt als volgt. Vooraf wordt door de werknemer en werkgever gezamenlijk (of ondernemer) een verklaring afgegeven dat de bestelauto uitsluitend zakelijk wordt gebruikt. Toezicht kan plaatsvinden met behulp van camerabeelden. Deze mogelijkheid kan een oplossing bieden voor de groep bestelautorijders die de bestelauto van de zaak helemaal niet privé gebruikt en die nu achteraf een sluitende rittenregistratie moeten aanleveren of een beroep moeten doen op de bestaande bijzondere regelingen, zoals het verbod op privégebruik of het niet buiten werktijd gebruiken van de bestelauto (achter het hek).

Wijzigingen voor bijtelling (zeer) zuinige auto's van de zaak

De regelingen voor milieuvriendelijke auto's worden aangepast. Tot 1 juli 2012 wordt voor de bijtelling privégebruik zuinige (20%) en zeer zuinige (14%) auto's van de zaak in loon- en inkomstenbelasting aangesloten bij de huidige CO₂-vrijstellingsgrenzen. Daarna volgt voor deze auto's een neerwaartse jaarlijkse bijtelling van de CO₂-grenzen per 1 januari (in 2012 per 1 juli), waarbij de grens voor de 14%-bijtelling gelijk blijft aan de vrijstellingsgrens voor de Belastingen op Personenauto's en Motorrijwielen (BPM) en de 20%-bijtelling uiteindelijk alleen nog geldt voor auto's met een CO₂-uitstoot van maximaal 110gr/km. In bestaande situaties houden auto's de verlaagde bijtelling voor de periode gelijk aan de gebruikelijke leasetermijn (60 maanden), rekenend vanaf het moment waarop de auto voor het eerst op kenteken is gesteld. Daarna wordt gekeken of de auto op grond van de dan geldende CO₂-grenzen voor een verlaagde bijtelling in aanmerking komt. Voor tussen 2012 en 2015 aangeschafte personenauto's met een CO₂-uitstoot van niet meer dan 50 gr/km geldt gedurende de gebruikelijke leasetermijn een 0%-bijtelling.

Ga in zee met een gecertificeerd en binnenkort geregistreerd uitzendbureau!

Er ligt een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer dat uitzendbureaus verplicht tot inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Doen zij dit niet, dan kunnen zij een boete krijgen die kan oplopen van € 12.000 tot € 36.000 per werknemer. Het systeem is een aanvulling op het systeem van certificering dat door de uitzendbranche zelf in het leven is geroepen. Als u personeel van een uitzendbureau zonder certificering inleent, bent u aansprakelijk voor het betalen van het minimumloon en -vakantiebijslag aan de uitzendkracht. Ook in meerdere CAO's is opgenomen dat slechts van gecertificeerde uitzendbureaus mag worden ingeleend. Daar komt dus nu de registratieplicht bij. De Arbeidsinspectie controleert de inschrijving van uitzendbureaus en of inleners met geregistreerde uitzendbureaus zaken doen. De Arbeidsinspectie, maar ook de Belastingdienst, geven overtredingen door aan de certificerende instellingen. Mochten de betreffende uitzendbureaus wel gecertificeerd zijn, maar niet zijn ingeschreven, lopen ze daarbij ook nog de kans dat ze hun certificaat verliezen.

Het inschakelen van een niet-geregistreerde uitzendbureau heeft niet alleen verstrekkende gevolgen voor het uitzendbureau zelf, maar ook voor u als inlener, want de hoge boetes worden ook aan u opgelegd. U doet er daarom verstandig aan om voordat u met een uitzendbureau een overeenkomst sluit, eerst na te gaan of deze onderneming is gecertificeerd en in ieder geval is geregistreerd.

Enkele attentiepunten in de inkomstenbelasting bij de jaarovergang

Bent u al fiscaal partner voor de inkomstenbelasting?

Sinds 1 januari 2011 zijn gehuwden, geregistreerden en samenwoners met een notarieel samenlevingscontract die op hetzelfde adres bij de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) staan ingeschreven, fiscaal partner van elkaar. Ongehuwde samenwoners zonder notarieel samenlevingscontract kunnen dat alleen zijn als zij op hetzelfde adres in de GBA staan ingeschreven én:

- samen een kind hebben gekregen of erkend; of
- ten minste een van hen de ander als partner voor de pensioenregeling heeft aangemeld; of
- samen een huis hebben gekocht.

Daaraan wordt nog een criterium toegevoegd, waardoor ook samengestelde gezinnen voor de partnerregeling kunnen kwalificeren. U bent ook fiscaal partner van elkaar als u samen met een kind van een van u beiden op hetzelfde adres in de GBA staat ingeschreven. Als sprake is van (onder)huur, dan worden de huisgenoten in de gelegenheid gesteld om aan te tonen dat geen sprake is van fiscaal partnerschap.

Als u als samenwoners nog dit jaar fiscaal partner van elkaar wilt zijn, moet u zorgen dat u nog dit jaar aan ten minste één van deze voorwaarden voldoet. Stond u wel ingeschreven in de GBA, maar voldoet u pas in de loop van 2011 aan de voorwaarden, dan bent u toch al per 1 januari 2011 fiscaal partner van elkaar.

Wilt u geen fiscaal partner meer zijn?

Met name in echtscheidingssituaties kan het van belang zijn om ook fiscaal geen partner meer van elkaar te zijn. Dat is pas het geval als u bij de rechter een verzoek tot echtscheiding heeft ingediend *én* u niet meer op hetzelfde adres in de GBA staat ingeschreven.

Zelfstandigenaftrek wordt vaste basisaftrek

De zelfstandigenaftrek wordt vanaf 1 januari 2012 vormgegeven als een vaste, niet-geïndexeerde basisaftrek van € 7.280 per jaar. Daarboven blijft de bestaande MKB-winstvrijstelling van 12% van toepassing. Het is de bedoeling dat op termijn het urencriterium wordt afgeschaft. Bovendien gaat het kabinet onderzoeken of invoering van een aparte winstbox met slechts 1 of 2 tarieven in de inkomstenbelasting tot de mogelijkheden behoort.

Invoering Research- en Development aftrek

Er wordt in 2012 een extra aftrek voor exploitatie- en investeringskosten in research en development ingevoerd, de zogenoemde R & D-aftrek. De aftrek is bedoeld voor directe kosten van R & D, niet zijnde de loonkosten. Het kan dus zinvol zijn om kosten en investeringen voor research en development naar volgend jaar uit te stellen.

In het Belastingplan 2013 wordt aanvullend innovatiebeleid bekendgemaakt.

Wijzigingen in de kindregelingen

Er zijn maatregelen voorgesteld die wijzigingen aanbrengen in de verschillende kindregelingen. In de inkomstenbelasting wordt voorgesteld:

- Beperking van de aftrek voor kosten van levensonderhoud van kinderen tot 30 jaar naar kinderen tot 21 jaar;
- Handhaving leeftijdsgrens van 16 jaar voor het inkomensafhankelijke deel van de alleenstaande-ouderkorting, maar verlaging van leeftijdsgrens voor het niet-inkomensafhankelijke deel van 27 jaar naar 18 jaar. Dit deel wordt voortaan toegekend op basis van de leeftijd van het jongste kind;
- Afschaffing kindertoeslag heffingsvrije vermogen box 3.

Verder gaat u meer bijdragen aan de kosten voor kinderopvang. De kinderopvangtoeslag wordt gekoppeld aan het aantal gewerkte uren door de minstverdienende ouder en kunt u niet meer met terugwerkende kracht aanvragen en ontvangen.

Schenken en erven

Enkele attentiepunten in de schenk- en erfbelasting bij de jaarovergang

Bespaar erfbelasting via schenking aan uw kinderen

Bij uw overlijden wordt over uw vermogen erfbelasting geheven. Kinderen betalen 10 en/of 20%. Door tijdens uw leven gespreid te schenken, draagt u alvast vermogen aan uw kinderen over. Bij uw overlijden is er dan minder vermogen waarover uw kinderen erfbelasting verschuldigd zijn. Dat levert dus in de toekomst een belastingbesparing op. U kunt fiscaalvriendelijk vermogen overhevelen naar uw kinderen door jaarlijks te schenken. Dat kan vrijgesteld tot een bedrag van € 5.030 (in 2011 en in 2012). U hoeft dan geen aangiftebiljet voor de schenkbelasting in te dienen. Met deze jaarlijkse vrijgestelde schenking zou u bijvoorbeeld ook de woonlasten van uw kinderen kunnen verzachten. Als u meer schenkt, moet over het meerdere schenkbelasting worden betaald. Denk er dan aan dat u dan wel een aangiftebiljet voor de schenkbelasting moet indienen.

Eenmalig vrijgesteld schenken aan uw kinderen

Naast de jaarlijkse schenking, kunt u uw kinderen (of hun partners) als zij ouder dan 18 en jonger dan 35 jaar zijn, ook eenmalig een hoger bedrag vrijgesteld schenken. Deze eenmalige schenking bedraagt sinds 1 januari 2011 € 24.144. Daarnaast kunt u sinds 1 januari 2010 aan deze kinderen in plaats van deze eenmalig verhoogde schenking, ook een extra verhoogde eenmalig vrijgestelde schenking doen van € 50.503 (in 2011 en 2012). Zij kunnen de schenking onder voorwaarden gebruiken voor de aankoop van een eigen woning, de aflossing van de eigen woningschuld, de kosten voor een verbouwing of verbetering van de eigen woning, de afkoop van een recht van erfpacht, opstal of beklemming of voor een studiefonds. Als uw kind vóór 1 januari 2010 al gebruik heeft gemaakt van de verhoogde eenmalige vrijstelling, dan geldt als tijdelijke regeling (tot 1 januari 2027) dat u nog een extra eenmalige vrijgestelde schenking kunt

doen van € 26.156 (in 2011 en in 2012), mits die schenking wordt benut voor een van de genoemde doelen voor de eigen woning. De extra verhoogde eenmalig vrijstelde schenking mag ook worden gesplitst in een deel dat voor de eigen woning wordt gebruikt en een deel dat voor andere doeleinden wordt aangewend, mits het laatstgenoemde deel niet meer dan € 24.144 (in 2011 en 2012) bedraagt. U moet de delen dan wel in hetzelfde kalenderjaar schenken. Voor de eenmalig vrijgestelde schenkingen moet u een schenkingsaangifte indienen, waarin u een beroep doet op de eenmalige vrijstelling.

Schenken is ook voordelig voor uzelf

Bijkomend voordeel is dat uw vermogen in box 3 van de inkomstenbelasting daalt, waardoor u zelf ook minder belasting betaalt. Als u het geld niet contant wilt of kunt uitbetalen, is wellicht een schenking onder schuldig erkenning een oplossing. Vraag uw notaris.

Bent u al fiscaal partner voor de schenk- en erfbelasting?

U kunt voor de schenk- en erfbelasting maar met één andere persoon fiscaal partner zijn. Het fiscaal partnerschap levert u bij overlijden de ruime partnervrijstelling (in 2011: € 603.600) op en toepassing van de laagste tarieven (10-20%). Heeft u geen notarieel samenlevingscontract en voert u nog geen 5 jaar een gezamenlijke huishouding met elkaar, dan heeft u nog tot 1 januari 2012 de tijd om het notarieel samenlevingscontract met wederzijdse zorgplicht te laten opmaken. En als u nog geen testament heeft waarin u elkaar tot erfgenaam benoemt, doet u er verstandig aan om dat ook alsnog te laten opmaken. Ook als u al vele jaren samenwoont. U heeft immers niets aan de ruime vrijstelling en gunstige tarieven als u niet van elkaar erft! In tegenstelling tot gehuwden (geregistreerden) bent u als samenwoners niet automatisch erfgenaam van elkaar. Dat bent u pas als u elkaar daartoe in een testament heeft benoemd.

Toch overgangsregeling voor oude overdrachten van bloot eigendom ouderlijke woning

De vruchtgebruik- bloot eigendomconstructie was tot 1 januari 2010 een vorm van een fiscaalvriendelijke vermogensoverheveling van ouders aan kinderen, waarbij de ouderlijke woning aan de kinderen werd overgedragen, onder voorbehoud van een levenslang recht op gebruik en bewoning (vruchtgebruik). Het fiscale voordeel was vooral in de toekomst gelegen op het moment dat de ouder overlijdt. Dan groeit de blote eigendom aan tot volle eigendom bij de kinderen. De Successiewet kent een bepaling die dit aanmerkt als een belaste fictieve verkrijging, maar door een oud besluit uit 1964 werd de belaste verkrijging zo berekend dat de kinderen feitelijk geen of slechts een gering bedrag aan successiebelasting (nu: erfbelasting) hoefden te betalen. De waardeangroei bleef dus veelal onbelast.

Wijziging per 1 januari 2010

Op 1 januari 2010 is het oude besluit uit 1964 echter ingetrokken. De fictieve verkrijging moet voortaan worden berekend over de waarde van de woning *ten tijde van het overlijden* verminderd met de waarde van de blote eigendom in het verleden, verhoogd met 6% rente voor ieder jaar dat het vruchtgebruik heeft bestaan. Door het ontbreken van een overgangsregeling voor bestaande vruchtgebruik- blote eigendom-constructies, is de waardeverhoging vooral groot als de overdracht van de woning al jaren geleden heeft plaatsgevonden. Het gevolg is een forse verhoging van de verschuldigde erfbelasting bij overlijden van de ouders. Dat stuitte op veel kritiek.

Eind oktober jl. heeft de Staatssecretaris besloten dat die overgangsregeling er nu toch komt. De regeling houdt in dat de kinderen bij het overlijden van de ouder mogen uitgaan van de waarde van de woning op het moment van overdracht in het verleden, vermeerderd met de waardeverhoging van 1 januari 2010 tot de overlijdensdatum. Zo wordt over de waardeverhoging tussen het moment van de overdracht in het verleden en 1 januari 2010 geen erfbelasting geheven. De regeling geldt ook als het vruchtgebruik inmiddels is omgezet in een huurrecht.

Omzetbelasting

Enkele wijzigingen in de BTW

Privégebruik auto van de zaak in de BTW

Sinds 1 juli 2011 is de nieuwe regeling voor het privégebruik van de auto van de zaak in de BTW in werking getreden. Als voor dit privégebruik, waartoe voor de BTW ook het woon-werkverkeer wordt gerekend, geen vergoeding wordt betaald, dan wordt het privégebruik als fictieve dienst belast. Als wel een vergoeding wordt betaald, dan is de betaalde vergoeding voor het privégebruik in beginsel tegen 19% BTW belast.

Als geen vergoeding wordt betaald voor het privégebruik, maar er is wel een sluitende rittenadministratie bijgehouden, dan bedraagt de BTW 19% over de uitgaven voor de werkelijk gereden privékilometers. Als er geen vergoeding voor privégebruik wordt betaald en een sluitende rittenadministratie ontbreekt, dan wordt de BTW forfaitair gesteld op 2,7% van de catalogusprijs (incl. BPM en BTW) van de auto. Deze BTW wordt berekend naar rato van het aantal dagen dat de auto (mede) voor privédoeleinden ter beschikking heeft gestaan en wordt in het laatste tijdvak van het kalenderjaar (was boekjaar!) aangegeven.

Ook BTW-correctie bij eigen bijdrage

Aanvankelijk werd gesteld dat de BTW-correctie buiten toepassing moest blijven als de terbeschikkingstelling van de auto niet kosteloos is, maar de werknemer daarvoor een eigen bijdrage betaalt. In het Belastingplan 2012 is bepaald dat als een onzakelijk lage vergoeding wordt betaald, die vergoeding ten minste op de normale zakelijke waarde wordt gesteld.

U moet overigens over de eigen bijdrage voor het privégebruik van de terbeschikkinggestelde auto BTW afdragen in het juiste tijdvak. Als u afspraken heeft met de Belastingdienst om deze BTW pas in het laatste tijdvak van het jaar aan te geven, dan doet u er verstandig aan te laten nagaan of u door de wijziging in de BTW-regels voor het privégebruik van de auto van de zaak, nieuwe afspraken hierover moet maken.

Privégebruik van de margeauto

De heffing over het privégebruik van een margeauto is alleen mogelijk als een vergoeding voor het privégebruik wordt betaald. Als dat niet het geval is, dan is volgens de Staatssecretaris de BTW op de gebruikskosten en het onderhoud van de auto niet aftrekbaar voor zover er sprake is van privégebruik.

Aanpassing BTW-tarief voor levende dieren

De regels voor toepassing van het verlaagd BTW-tarief voor levende dieren worden aangepast. Als het wetsvoorstel wordt aangenomen, dan is het verlaagd tarief alleen nog van toepassing op de levering van rundvee, schapen, geiten en varkens, ongeacht hun bestemming, omdat deze dieren gewoonlijk bestemd zijn om te worden gebruikt in de menselijke en dierlijke voedselketen. Op de levering van paarden daarentegen kan dit tarief uitsluitend worden toegepast als de levering geschiedt met het oog op slacht. Paarden zijn namelijk gewoonlijk en in het algemeen niet bestemd voor de bereiding van levensmiddelen. Het verlaagd tarief geldt nu ook voor het opfokken van paarden. Door de wijziging komt daaraan een einde, voor zover het opfokken geen betrekking heeft op paarden die bestemd zijn voor gebruik in de landbouw. De nieuwe regels zouden aanvankelijk op 1 januari 2012 in werking treden. De Nederlandse paardensector ondervindt echter mogelijk een concurrentienadeel ten opzichte van Duitsland Frankrijk en Ierland, die hun BTW-tarief op levende dieren nog niet hebben aangepast. Daarom is voorgesteld om de nieuwe regels pas te laten ingaan op het moment waarop ook zij hun wetgeving hebben aangepast.

Nieuwe reisbureauregeling

Reisbureaus, touroperators e.d. kunnen onder de huidige regels gebruikmaken van twee systemen voor de BTW-heffing. Als het reisbureau de Nederlandse reisbureauregeling toepast dan is zij over de gehele omzet BTW verschuldigd (veelal het BTW-nultarief), maar de BTW op de kosten en investeringen mag zij als voorbelasting claimen. Als het reisbureau de Nederlandse regeling niet toepast, dan moet zij de reisbureauregeling volgens de Europese BTW-Richtlijn toepassen. Daaruit volgt dat slechts over de winstmarge BTW is verschuldigd, maar dat er beperkt BTW mag worden geclaimd. Deze winstmargeregeling is bedoeld voor de verkoop van pakketreizen aan reizigers, maar Nederland past de regeling ook toe op de verkoop tussen reisbureaus. Dit verstoort de concurrentie tussen reisbureaus onderling en leidt ertoe dat sommige reisbureaus zwaarder worden belast dan andere. De Europese Commissie (EC) heeft Nederland al in 2008 verzocht om in haar BTW-wetgeving de reisbureauregeling in overeenstemming te brengen met de reisbureauregeling in de BTW-Richtlijn.

Eind vorig jaar is een nieuwe regeling voor reisbureaus ter vervanging van de huidige regels aangenomen. De inwerkingtreding is op 1 april 2012. De wijziging betekent dat het reisbureau onder voorwaarden over het verschil tussen de inkoopprijs en de verkoopprijs van reizen in Europa 19% BTW is verschuldigd. De tariefverhoging zal waarschijnlijk aan de reiziger worden doorberekend. De kans is dus groot dat reizen in Europa vanaf 1 april volgend jaar duurder wordt.

Andere BTW-actualiteiten en actiepunten bij de jaarovergang

Formalisering suppletieaangifte

De suppletieaangifte is nu nog een vrijwillige verbetering die u kunt gebruiken ter correctie van foutieve boekingen en dergelijke, waardoor u te veel of te weinig BTW heeft aangegeven en voldaan.

De suppletieaangifte wordt echter geformaliseerd. Dat wil zeggen dat het indienen van een dergelijke aangifte via een speciaal formulier moet plaatsvinden en daarmee valt onder de wettelijke informatieplicht. Doet u echter met de suppletieaangifte een verzoek om teruggaaf van te veel afgedragen BTW, dan wordt het verzoek nog wel als een te laat ingediend verzoek aangemerkt. Als de Belastingdienst dan niet aan het verzoek tegemoetkomt, heeft u geen mogelijkheid om daartegen in bezwaar of beroep te gaan.

Nog steeds geen register voor (para)medici

Het Ministerie van VWS heeft nog steeds niet het register geopend met criteria voor de opleidings- en beroepskwalificaties van gezondheidkundige zorgverleners die voor de BTW-vrijstelling in aanmerking komen. Zolang het register er nog niet is, blijft een overgangsregeling van kracht. Bent u ondernemer/beroepsbeoefenaar maar heeft u geen BIG-registratie en/of BIG-beroep, maar verricht u wel medische handelingen met geen ander doel dan de gezondheidkundige verzorging van de mens, dan kunt u de BTW-vrijstelling onder voorwaarden voorlopig dus blijven toepassen.

Herrekening en herziening van voorbelasting

Als u goederen en diensten gebruikt voor zowel belaste prestaties als vrijgestelde prestaties, is er sprake van gemengd gebruik van die goederen. De voorbelasting die op die goederen en diensten drukt, is niet volledig aftrekbaar. Aan het eind van het jaar moet u daarom een herrekening en/of een herziening van voorbelasting uitvoeren. Het resultaat geeft u aan in de aangifte over het laatste tijdvak van 2011.

Herrekening van voorbelasting past u toe bij alle goederen en diensten die u gemengd gebruikt. *Herziening* van voorbelasting past u alleen toe bij onroerende en roerende zaken, waarop u afschrijft voor de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting.

BUA-correctie voor personeelsvoorzieningen

De aftrek van BTW voor personeelsvoorzieningen wordt op grond van het Besluit uitsluiting aftrek omzetbelasting (BUA) uitgesloten, tenzij de kosten per werknemer onder het bedrag van € 227 per jaar zijn gebleven. U moet aan het einde van het jaar beoordelen of deze grens al dan niet wordt overschreden. Bij overschrijding van het bedrag is de BTW op de kosten niet aftrekbaar. Tot de personeelsvoorzieningen behoren onder meer het personeelsfeest of -uitstapje, kerstpakketten en dergelijke. Voor kantine-verstrekingen geldt een aparte regeling.

Door de wijziging in de correctie van het privégebruik van de auto van de zaak per 1 juli 2011, valt dit privégebruik niet meer onder het BUA. Dit heeft tot gevolg dat het voordeel van het privégebruik sindsdien niet meer meetelt bij het berekenen van de BUA-drempel van € 227 per werknemer per jaar, waardoor werknemers met een auto van de zaak deze drempel minder snel overschrijden.

Overgangsregeling of niet voor de correctie privégebruik van bedrijfsvermogen

Naast de BUA-correctie moet u aan het eind van het jaar nog een andere privécorrectie toepassen. Het privégebruik van tot het bedrijfsvermogen behorende goederen en diensten door u als ondernemer, uw personeel of door anderen is namelijk een met BTW belaste dienst, mits u voor dit goed recht op aftrek heeft van de aan u in rekening gebrachte BTW. Sinds 1 januari 2011 is de systematiek van algehele aftrek en heffing van BTW over het privégebruik ingrijpend gewijzigd. Voor woon/werkpanden heeft dit tot gevolg dat sindsdien alleen de BTW die betrekking heeft op het zakelijk gebruikte deel van het woon/werkpand nog voor aftrek in aanmerking komt.

De overgangsregeling

Voor bestaande gevallen geldt echter een overgangsregeling. Deze regeling is van toepassing op het woon/werkpand dat u *vóór 1 januari 2011* tot uw BTW-ondernemingsvermogen heeft gerekend en *vóór* die datum voor het eerst in gebruik heeft genomen, maar ook voor het woon/werkpand dat u *na 1 januari 2011* in gebruik neemt, maar waarvoor u in verband met de aanschaf ervan al uitgaven heeft gedaan *vóór 1 januari 2011*. Het gaat hierbij om nog in aanbouw zijnde onroerende zaken die zijn/worden opgeleverd na 1 januari 2011 en waarvoor u al *vóór 1 januari 2011* één of meer betalingen op termijnnota's heeft gedaan en waarbij u het pand heeft aangemerkt als BTW-ondernemingsvermogen. In deze gevallen zijn de oude regels onveranderd van toepassing gebleven. De al genoten BTW-aftrek op de aankoop of bouwkosten van het woon/werkpand is in stand gebleven en u moet ook jaarlijks het werkelijk privégebruik blijven aangeven voor de nog resterende herzieningsperiode.

Pensioen en lijfrente

Voorgestelde maatregelen in het kader van het Pensioenakkoord

Maatregelen in de AOW

De AOW- en de pensioenleeftijd worden gekoppeld aan de levensverwachting. De AOW-leeftijd gaat per 1 januari 2020 naar 66 jaar en per 1 januari 2025 waarschijnlijk naar 67 jaar.

De maximale periode waarover u AOW kunt opbouwen, blijft 50 jaar. De AOW kan naar keuze eerder of later worden uitgekeerd, zodat afstemming met de feitelijke ingang van het ouderdomspensioen mogelijk is. Eerder of later stoppen met werken is mogelijk. Vanaf 1 januari 2020 betekent ieder jaar vervroeging of uitstel van de AOW-ingangsdatum een 6,5% lagere respectievelijk hogere AOW. De AOW kan niet eerder worden uitgekeerd dan bij het bereiken van de leeftijd van 65 jaar en niet langer dan 5 jaar worden uitgesteld. Voor mensen met een laag inkomen zijn enkele aanvullende maatregelen getroffen, zodat ook zij mogelijkheden hebben om toch op de leeftijd van 65 jaar te stoppen met werken. Een van die maatregelen betreft de mogelijkheid van het opsparen van de werkbonus.

De AOW gaat voor iedereen per 1 januari 2013 tot 1 januari 2028 met 0,6% per jaar boven de loonindex omhoog. Bovendien stijgt de AOW jaarlijks met de loonindex (nu: prijsindex). De extra stijging en indexering gelden ook bij vervroeging van de AOW-datum.

De sociale zekerheidsuitkeringen lopen door tot de nieuwe AOW-leeftijd. Dit geldt niet bij vervroeging of uitstel van de AOW-leeftijd. Hiervoor is nog afzonderlijke wetgeving in de maak. Verder is er nog een wetsvoorstel in voorbereiding om een aantal arbeidsrechtelijke belemmeringen die bestaan bij doorwerken na de AOW-leeftijd, weg te nemen.

Fiscale ondersteuning pensioenopbouw

De fiscale ondersteuning van pensioenopbouw wordt per 1 januari 2013 afgestemd op een pensioenrichtleeftijd van 66 jaar en per 1 januari 2015 (!) van 67 jaar. De uiterste leeftijd waarop het ouderdomspensioen moet ingaan, wordt in dezelfde mate verhoogd als de AOW-leeftijd. De maximale opbouw van ouderdomspensioen (en het hiervan afgeleide partnerpensioen en wezenpensioen) per dienstjaar blijft ongewijzigd. Dat wil zeggen voor eindloonregelingen 2% en voor middelloonregelingen 2,25%. Bij de in de pensioenregelingen fiscaal minimaal te hanteren AOW-franchise moet per 1 januari 2013 rekening worden gehouden met de (extra) stijging van de AOW van 0,6% per jaar.

Bestaande aanspraken die zijn gebaseerd op een lagere pensioenrichtleeftijd, hoeven niet te worden aangepast. De aanpassing betreft alleen de toekomstige opbouw vanaf 1 januari 2013. Ook voor de DGA-pensioenpraktijk houdt dit in dat nieuwe aanspraken vanaf 2013 op een andere pensioenleeftijd moeten worden gewaardeerd, dan de rechten die al zijn opgebouwd.

Lijfrenteopbouw in de jaarruimte

Het percentage in de formule voor de berekening van de lijfrenteaf trek in de jaarruimte wordt per 1 januari 2013 van 17% naar 16,5% verlaagd en per 1 januari 2015 (!) naar 16%. Voor ieder jaar dat hierna de pensioenrichtleeftijd met 1 jaar wordt verhoogd, wordt het percentage met 0,5% verlaagd. Verder wordt in de formule voor de berekening van de jaarruimte per 1 januari 2013 rekening gehouden met de (extra) stijging van de AOW van 0,6% per jaar.

Pensioenopbouw in de oudedagsreserve

U kunt nu nog 12% van uw winst aan de oudedagsreserve toevoegen met een maximum van € 11.882. In 2012 wordt de maximumdotatie verlaagd naar € 9.382. Een jaar later wordt ook het dotatiepercentage in de oudedagsreserve verlaagd en wel naar 11,7% en per 1 januari 2015 (!) naar 11,4%. Voor ieder jaar dat hierna de pensioenrichtleeftijd met 1 jaar wordt verhoogd, wordt het percentage met 0,3% verlaagd.

Enkele pensioenactualiteiten en actiepunten bij de jaarovergang

Meer mogelijkheden voor werken naast uw vroegpensioen

Mensen in de leeftijd van 60 tot 65 jaar hebben sinds 7 september 2011 meer mogelijkheden om naast hun pensioen te blijven werken. Voordien moest u als u gedeeltelijk vervroegd met pensioen ging, uw arbeid in gelijke mate verminderen. Als u dat niet deed, dan werd uw hele pensioenaanspraak op de vervroegde ingangsdatum van uw pensioen belast. Onder de nieuwe regeling kunt u als u na uw 60ste verjaardag vervroegd gedeeltelijk met pensioen gaat, naast uw pensioen blijven werken zonder dat uw pensioenaanspraak wordt belast. Let wel, uw pensioenregeling moet wel de mogelijkheid bieden om vervroegd met

pensioen te gaan. Begin volgend jaar voorstellen komen er voorstellen om ook werken na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd te stimuleren.

Uitbreiding vrijwillige voortzetting pensioenopbouw

Indien u na uw ontslag als ondernemer of zelfstandigen zonder personeel (ZZP'er) aan de slag gaat, kunt u vanaf volgend jaar langer fiscaal ondersteund meeliften in de pensioenregeling van het bedrijf waar u het laatst in loondienst was. De maximale termijn voor de fiscale aftrekbaarheid van pensioenpremies wordt dan namelijk van 3 naar 10 jaar verlengd. In de Pensioenwet stond al een termijn van 10 jaar, maar de fiscale voordelen waren beperkt tot 3 jaar. Tot het derde jaar wordt voor de pensioenopbouw aangesloten bij uw actuele inkomen in box 1. Daarna blijft dat zo, maar wordt wel een maximum ingesteld van het laatstverdiende pensioengevend loon in de periode tot uw ontslag.

U kunt echter alleen van de verlenging profiteren als uw (ex-) werkgever de mogelijkheid van de vrijwillige voortzetting van de deelname in de arbeidsvoorwaarden heeft opgenomen.

Betaal uw aftrekbare lijfrentepremie al in 2011

Als u een pensioentekort heeft en u heeft voor een aanvullend inkomen bij een verzekeraar een lijfrentepolis of een lijfrentebankspaarproduct bij een bank gesloten, dan kunt u de betaalde premie in aftrek brengen op uw inkomen. Tot 1 januari 2011 kon u voor deze aftrek in de jaarruimte en de reserveringsruimte de lijfrentepremie of bankspaarinleg vóór 1 april van het volgende jaar betalen, maar de premie in het voorafgaande belastingjaar in aftrek brengen. Vanaf 1 januari 2011 is dit niet meer mogelijk. Alleen de in het kalenderjaar zelf betaalde lijfrentepremie is nog aftrekbaar. Dus in de aangifte inkomstenbelasting 2011 die u volgend jaar indient, kunt u alleen de in 2011 betaalde lijfrentepremie in aftrek brengen.

De termijn van zes maanden voor het terugwentelen van de premie voor de lijfrente die u bedingt voor de oudedagsreserve en de stakingswinst is wel ongewijzigd gebleven.

Sociale zekerheid en arbeidsrecht

Stimulering van langer doorwerken

Invoering van werk- en mobiliteitsbonussen en loopbaanfaciliteiten

Het kabinet stelt voor om per 1 januari 2013 werkbonussen en mobiliteitsbonussen in te voeren. Werknemers van 61 jaar of ouder die doorwerken, krijgen dan een werkbonus van € 2.350. Naast deze bonus wordt de huidige premiekorting voor het *in dienst houden* van werknemers ouder dan 62 jaar voortgezet in de vorm van een werkbonus voor de werkgever van € 1.750 per jaar gedurende drie jaar. Wel vervalt op 1 januari 2013 de voorziene verhoging van de premiekorting. De middelen die daardoor vrijkomen worden ingezet voor de nieuwe mobiliteitsbonussen die vooral gericht zijn op het *in dienst nemen* van oudere werknemers. Als u een werknemer ouder dan 55 jaar in dienst neemt, krijgt u gedurende drie jaar een mobiliteitsbonus van € 3.500 per jaar. Voor het in dienst nemen van een uitkeringsgerechtigde van 50 jaar of ouder krijgt u zelfs een dubbele mobiliteitsbonus van € 7.000 per jaar, gedurende drie jaar. Verder wordt nog bezien of ook de huidige premiekorting voor arbeidsgehandicapten naar een mobiliteitsbonus kan worden omgevormd. De mobiliteitsbonus wordt in beginsel aan de werkgever toegekend, maar u kunt afspraken maken over de verdeling van deze bonus tussen u en uw werknemer.

Naast het toekennen van bonussen worden loopbaanfaciliteiten gecreëerd. Een van die faciliteiten is het in CAO's introduceren van het Van-Werk-Naar-Werk budget (VWNW-budget) om baanovergangen van met ontslag bedreigde werknemers te stimuleren. Dit budget is een individueel opeisbaar recht op middelen voor bijvoorbeeld scholing bij ontslag. De hiermee samenhangende kosten moeten collectief op sectorniveau worden gefinancierd, zodat de kosten voor u als individuele werkgever bij ontslag niet worden verhoogd. Het VWNW-budget leidt tot hogere collectieve kosten voor werkgevers en werknemers.

De loopbaanfaciliteit biedt hiervoor een generieke compensatie. Hierover gaat het kabinet in 2012 afspraken maken met de sociale partners. Daarnaast worden in 2012 afspraken gemaakt over het stimuleren van intersectorale loopbaangerichte scholing van werknemers die (nog) niet met ontslag worden bedreigd. Ook hiervoor wordt een tegemoetkoming ingevoerd.

Overbruggingsuitkering voor oudere werknemers

De AOW-gerechtigde leeftijd wordt vanaf 2020 verhoogd naar 66 jaar. Oudere werklozen kunnen echter moeilijk een baan vinden. Daarom wordt de wet Inkomensvoorziening Oudere Werklozen (IOW) tijdelijk verlengd voor werklozen die geboren zijn vóór 1956. De IOW biedt daarmee tot en met 2021 een tijdelijke

overbrugging tot aan het AOW-pensioen. Verder is toegezegd dat er vanaf 2020 ook een structurele overbruggingsuitkering komt voor oudere werkloze werknemers van 65 jaar of ouder na afloop van hun WW- of loongerelateerde WGA-uitkering tot aan hun AOW-pensioen.

Bereid u voor op de nieuwe vakantiewetgeving

Volgend jaar treedt de nieuwe vakantiewetgeving in werking. De nieuwe regels gelden alleen voor de opbouw en opname van de wettelijk minimumvakantiedagen. Voor u als werkgever kan met name de uitbreiding van de opbouw van de minimumvakantiedagen tijdens ziekte tot een lastenverzwaring leiden, als u na 2 jaar ziekte tot ontslag van de zieke werknemer wenst over te gaan. U zult de zieke werknemer dan *alle* minimumvakantiedagen moeten uitbetalen als hij/zij niet in staat is geweest om die dagen op te nemen. Verder geldt een vervaltermijn voor de minimumvakantiedagen die niet binnen 6 maanden na afloop van het kalenderjaar zijn opgenomen. Voor de al vóór 1 januari 2012 opgebouwde minimumvakantiedagen en de bovenwettelijke vakantiedagen blijft de verjaringstermijn 5 jaar. Als u aan uw werknemers zowel de wettelijke minimumvakantiedagen als bovenwettelijke vakantiedagen heeft toegekend, doet u er verstandig aan uw verlofadministratie aan te passen. Zo houdt u de opbouw en opname van vakantiedagen inzichtelijk.

Civiel recht

Overige zaken in het familierecht en het ondernemingsrecht

Inwerkingtreding wijzigingen wettelijke gemeenschap van goederen

Volgend jaar treden de nieuwe regels voor de wettelijke gemeenschap van goederen in werking. Als u dan wilt afwijken van de wettelijke gemeenschap van goederen door het opstellen van huwelijkse voorwaarden, hoeft u daarvoor geen toestemming aan de rechter meer te vragen. De rechten van schuldeisers worden gewaarborgd doordat u en uw partner ook na ontbinding van de huwelijksgemeenschap aansprakelijk blijven voor de gemeenschapsschulden. Verder gelden er nieuwe regels voor de vergoeding van bijdragen van echtgenoten die zijn betaald uit hun privévermogen. Daarvoor wordt nu nog aangesloten bij de nominale bijdrage. Vanaf volgend jaar wordt hierbij ook rekening gehouden met waardeontwikkeling van het goed waaraan de bijdrage is gedaan. Ieder krijgt naar verhouding van zijn/haar investering, een evenredig deel van de waarde van het goed toegerekend. De vergoedingsvordering wordt ingeval van een bijdrage aan een vermogensbestanddeel, bepaald op het moment dat de vergoeding moet worden betaald. Dat is aan het einde van het huwelijk.

Vanaf volgend jaar eindigt de gemeenschap al op het moment van indiening van het verzoek tot echtscheiding respectievelijk scheiding van tafel en bed. Dit voorkomt dat de na de aanvang van de echtscheidingsprocedure ontstane schulden gemeenschapsschulden zijn, waarvoor de andere echtgenoot na de echtscheiding mede aansprakelijk en draagplichtig is. De wijziging maakt het bijvoorbeeld mogelijk dat u tijdens de echtscheidingsprocedure eerder en zonder problemen een woning kunt kopen.

Reparatiewet aanpassing wettelijke gemeenschap van goederen

Inmiddels is ook al de Reparatiewet aanpassing wettelijke gemeenschap van goederen aangenomen. Hierin is onder meer bepaald dat de bestuursbevoegdheid over goederen die in de gemeenschap van goederen vallen door een erfenis of schenking worden toegedeeld aan de echtgenoot aan wie de erfenis of schenking is toegefallen.

Update voortgang wetsvoorstellen BV-recht

Er is enige vooruitgang geboekt bij de behandeling van de Wet vereenvoudiging en flexibilisering van het BV-recht en de bijbehorende Invoeringswet. Het nieuwe BV-recht regelt onder meer de afschaffing van het minimumkapitaal (€ 18.000) bij oprichting van een BV, de bankverklaring en de accountantsverklaring bij inbreng van een onderneming. De vooruitgang is onder meer het gevolg van de intrekking van de wetsvoorstellen ter herziening van het personenvennootschapsrecht, waardoor de Eerste Kamer nu alleen nog de wetsvoorstellen over het BV-recht gezamenlijk hoeft te behandelen. Het is nog niet duidelijk wanneer de nieuwe regels in het BV-recht in werking treden.

